



# BİLANÇO

TÜRMOB AYLIK YAYIN ORGANI • SAYI : 155 • EYLÜL 2009 5 5.00 TL • ISSN:1307-6620

- *Serbest Muhasebeciler,  
Mali Müşavir olacak*
- *Finansal muhasebe standartlarında  
değişikliğe gidiliyor*
- *Uluslararası doğrudan  
yatırımlar geriledi*

ISSN 1307-6620



**Ekonomik Rapor**



**Yayın Kurulu**

Nail SANLI

Ali E. DOĞANOĞLU

Ahmet FETTAHOĞLU

Yıldız ÖZTÜRK

**TÜRMOB**

Basın Yayın Dağıtım İşletmesi

tarafından yayınlanmaktadır

Yayın Türü : Yaygın süreli

**Yönetim Yeri**

Gençlik Caddesi No:107

06570 Anıttepe - ANKARA

Tel: (0.312) 232 50 60 (10 Hat)

Fax: (0.312) 232 50 73

http: www.turmob.org.tr

e-mail:alid@turmob.org.tr

**Baskı**

Gurup Matbaacılık A.Ş.

İstanbul Yolu Trafo Karşısı

Varlık/ANKARA

Tel: (0.312) 384 73 44

Basım Tarihi : 08 Eylül 2009

Basım Yeri : Ankara

ISSN : 1307-6620

Dergide yayınlanan yazıların yayın hakkı

**Bilanço** Dergisi'ne aittir.

Kaynak gösterilmeden bir bölümü veya

tamamı alıntı yapılamaz

# Özel SMMM sınavı

**3** 568 sayılı Kanun mesleğimizi üçlü bir yapı üzerinde inşa etmişti. Geçtiğimiz yıl uygulamaya giren 5786 sayılı Kanun ile mesleğin ikili bir yapıya dönüştürülmesi hüküm altına alındı. Meslek, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik olmak üzere ikili bir yapıda faaliyetini yürütecek.

Mevcut Serbest Muhasebeci meslektaşlarımız için ise 3568 sayılı Kanuna eklenen Geçici 11'inci madde ile geçiş hakkı tanındı. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ve TÜRMOB tarafından belirlendi.

Özel Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik sınavına girecek Serbest muhasebecilere uygulanacak Mesleki Uyum Eğitimi ile Mesleki Uyum Eğitimini tamamlayan Serbest Muhasebecileri Özel Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Sınavlarının Usul ve Esasları TÜRMOB'un internet adresinde yayınlandı. Ayrıca odalarımızda bu konuda meslektaşlarımıza gerekli bilgilendirmeyi yaptık.

Ekonomik gelişmeler mesleğimizde değişim ve dönüşümünü zorunlu kılıyor Mesleki yapıımızdaki bu değişimlerden en önemlisi SM'den SMMM'ye geçiştir.

Serbest Muhasebeci meslektaşlarımızın eğitim ve sınav süreçlerini başarıyla gerçekleştirmeleri ve mesleğin ikili bir yapıya kavuşması mesleğin gelişimi açısından son derece faydalı olacaktır Tüm Serbest Muhasebeci meslektaşlarımıza eğitim ve sınav aşamalarında şimdiden başarılar diliyorum.

Dergimizin bu sayısında da ilgi ile okuyacağınızı umduğumuz haber ve araştırmalara yer verdik.

Gelecek sayımızda buluşmak dileğiyle...

**Nail SANLI**  
**Genel Başkan Yardımcısı**





ruhsatı almaya hak kazanacaklarını açıkladı.

TÜRMOB Genel Başkanı Türker yaptığı açıklamada; “Serbest Muhasebecilik unvanına sahip olanlar ile Serbest Muhasebecilik stajına devam eden ve bu stajı başarı ile tamamlayanlar mesleki uyum eğitimi programına katılacaklar Eğitime katılmayı zorunlu tutuyoruz. Eğitim programında; muhasebe ve denetim, hukuk, vergi hukuku, meslek hukuku, mesleki değerler ve etik eğitimi verilecek. Mesleki uyum eğitimi ülke genelinde, yüz yüze ve uzaktan eğitim yöntemi ile gerçekleştirilecek.

Mesleki Uyum Eğitiminin süresi; Lise ve daha alt öğrenime sahip serbest muhasebeciler için; üç haftası teorik, üç haftası pratik eğitim konularını içermek üzere altı hafta, İki yıllık yüksek okul mezunu serbest muhasebeciler için; iki haftası teorik, iki haftası pratik eğitim konularını içermek üzere dört hafta, Dört yıllık yüksek öğrenim kurumu mezunu serbest muhasebeciler için; bir haftası teorik, bir haftası pratik eğitim konularını içermek üzere iki hafta olmak üzere uygulanacak.

Eğitimi tamamlayanlara, sınav dosyasına konulmak üzere Mesleki Uyum Eğitimi Tamamlama Sertifikası verilecek. Bu sertifikaya sahip olmayanlar sınava giremeyecekler.

Özel Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Sınavı, muhasebe ve denetim, hukuk (ticaret, iş, sosyal güvenlik), vergi hukuku, meslek hukuku, mesleki değerler ve etik konularından yapılacaktır.

Sınavlara her bir ders için en fazla beş kez girilebilecek ve sınavlar en fazla beş yıl içinde tamamlanacaktır. Başarılı olanlar Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ruhsatı olarak bu görevi yerine getirebilecekler.”

Mesleki Uyum Eğitimi İle Özel Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Sınavına İlişkin Usul ve Esaslar düzenlemesine göre; Sınav, meslek mensubunun teorik ve uygulama bilgisini ölçmek üzere, Muhasebe ve Denetim, Hukuk (Ticaret, İş, Sosyal Güvenlik), Vergi Hukuku, Meslek Hukuku, Mesleki Değerler ve Etik derslerinden yazılı olarak yapılacaktır. Özel Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Sınavı soruları, ihtisas alanlarına göre sınav komisyonu üyeleri tarafından; mesleğin gerektirdiği teorik ve uygulama bilgi düzeyini azami derecede ölçmeye yarayacak şekilde ve sınavda sorulacak soru sayısının bir kat fazlası adedince hazırlanacaktır.

Sınavların hangi illerde yapılacağı Birlik tarafından belirlenecek. Bu illerde sınav, Birlik tarafından belirlenecek yetkililerin denetim ve gözetiminde yapılacaktır.

Özel Serbest Muhasebeci Mali

Müşavirlik Sınavında başarılı olmak için her konudan 100 tam not üzerinden en az 50 almak şartıyla, sınavın tüm konularının notları toplanacak ve aritmetik ortalaması alınacaktır. Sınavda alınan notların aritmetik ortalaması sınav başarı notunu gösterecektir.

Mesleki Uyum Eğitimi değerlendirmelerinde alınan not ile sınav başarı notu birlikte değerlendirilecek ve genel başarı notu elde edilecektir. Genel başarı notunun en az 60 olması gerekiyor. Genel başarı notunun hesaplanmasında, sınav başarı notunun yüzde 65’i, Mesleki Uyum Eğitimi değerlendirmelerinde alınan notun yüzde 35’i dikkate alınacaktır.

Özel Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Sınavları Mesleki Uyum Eğitiminin tamamlandığı tarihten sonra başlamak üzere 5 yıl içerisinde her yıl üç defa yapılacaktır. Özel Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Sınavına, her bir ders konusundan en fazla 5 kez sınava girilecektir. Adaylar ilk kez katılacakları sınavda tüm derslerden sınava girmek zorundadır. Sonraki dönemlerde her bir ders için ayrı başvuru yapılabilecekler. Sınava katılan adaylar; sınava katılım konusunda 3568 sayılı Kanuna 5786 sayılı Kanununun 20 nci maddesi ile eklenen Geçici 11 inci maddesinde tanımlanan 5 yıllık sınav süresini aşamayacaklardır.



# TESK Başkanı Palandöken, TÜRMOB Genel Başkanı Türker'i ziyaret etti

***TÜRMOB Genel Başkanı Türker; “BA ve BS dediğimiz beyannameleri düzeltmek amacıyla bile başvuruda bulunursanız yüklü bir cezayla karşı karşıya kalınacak. Bu konuda bile küçük önlemlerin alınmaması, küçük işletmelerin dikkate alınmamış olması, esnaf ve sanatkarlar için gerekli önlemlerin alınmadığını gösteriyor.” dedi.***

**T**ürkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı Bendevi Palandöken, TÜRMOB Genel Başkanı Dr. Masum Türker'i, TÜRMOB Genel Merkezinde ziyaret etti.

TÜRMOB Genel Başkanı Masum Türker, ülkeye sıfır maliyetle iş edindirme noktasında önemli bir katkı sunan esnaf ve sanatkar için gerekli olan her önlemin alınmasında yarar gördüklerini söyledi.

TESK Başkanı Palandöken, ziyarette yaptığı konuşmada, meslek odaları olarak esnaf ve sanatkarların sorunlarını ilgili makamlara ilettiklerini ancak bunların sadece dinlendiğini, haklarını bir türlü alamadıklarını söyledi.

Esnaf ve sanatkarların çalışma hayatının düzenlenmesini talep ettiklerini ifade eden Palandöken, küresel krizin de etkisiyle esnaf ve sanatkarın sıkıntı içinde olduğunu, para kazanamadığını para kazanamadığı için de üretim ve

tüketim yapamadığını kaydetti.

Bu anlamda ekonomik boyutun yanında sosyal boyutun da düşünülmesi gerektiğini belirten Palandöken, esnaf ve sanatkarın para istemediğini, kural istediğini söyledi.

Esnaf ve sanatkarının ülkede yaşayan insan olduğunun ve öneminin hatırlanması gerektiğini ifade eden Palandöken, "Esnaf ve sanatkar hem zanaatkardır hem kannaatkardır ancak esnaf ve sanat-



karın bu hali ne olacak" dedi.

TÜRMOB Başkanı Türker de esnaf ve sanatkarın üretim gücüyle ve iş sahibi edindirme yönüyle ekonominin bu güne gelmesinde büyük rol oynadığını vurguladı. Esnaf ve sanatkarın dünyada mikro işletmeler olarak tanımlandığına ve dünya ülkelerinin bu işletmelere dönük gerekli önlemleri aldığına işaret eden Türker, şöyle devam etti: "Bu yıl krizin de etkisiyle esnaf ve sanatkarın işi daha zorlaştı. Gerek, emeklilere, gerek devlet memurlarına verilen düşük zamlar ekonomi gerçeğinin çok

gerisinde kalmıştır. Hele bu yıl öteden beri erozyona uğrayan çiftçi kesiminin de korumasız bırakılmış olmasından esnaf ve sanatkarlar da ilk etkilenen kesim olmuştur. Bu anlamda satın alma gücünü yükseltmek lazım, çiftçiyi sübvansane etmek, emekli ve memura da bugüne kadar hak ettiği zammı vermek gerekir. Diğer taraftan esnaf ve sanatkar çok baskıyla karşı karşıyadır.

Son torba yasasında yapılan düzenlemeyle özellikle muhasebe mesleğinde BA ve BS dediğimiz beyannameleri düzeltmek ama-

cıyla bile başvuruda bulunursanız yüklü bir cezayla karşı karşıya kalınacak. Bu konuda bile küçük önlemlerin alınmaması, küçük işletmelerin dikkate alınmamış olması, esnaf ve sanatkarlar için gerekli önlemlerin alınmadığını gösteriyor. Bizim camiamız esnaf ve sanatkarın yanındadır" diyen Türker, ülkeye sıfır maliyetle iş edindirme noktasında önemli bir katkı sunan esnaf ve sanatkar için gerekli olan her önlemin alınmasında yarar gördüklerini söyledi.



# Finansal muhasebe standartlarında değişikliğe gidiliyor

*Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) finansal araçlarla ilgili muhasebe kurallarının geliştirilmesine yönelik önerilerini, açıkladı. Taslak, finansal tabloların karmaşıklığının önlenmesini ve kolay anlaşılmasını amaçlıyor.*

**Ö**neriler IASB'nin finansal araç muhasebesi alanında sürdürmekte olduğu derinlemesine gözden geçirme çalışmasının bir parçasını oluşturuyor. Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu'nun (IASB), finansal tabloların karmaşıklığını önemli ölçüde düşürmeye ve yatırımcıların bu tabloları anlamalarını kolaylaştırmaya çalıştığı bu öneriler, finansal araçların sınıflandırılması ve ölçümü ile ilgili bul-

nuyor. IASB önerileri aynı zamanda, örneğin, satış için elverişli varlıklar ile amortisman tabii varlıklar için kullanılan önemli değer kaybı ölçümü -impairment- yaklaşımları arasındaki farklılıkların ortadan kaldırılması gibi, ilgili taraflarca finansal kriz sürecinde dile getirilen kaygılara çözüm getirmeyi de amaçlıyor. IASB finansal araçların sınıflandırılması ve ölçümlemesine ilişkin değişiklik önerilerini, 2009 yılı sonu fi-

finansal tablolarında zorunlu olmayan, isteğe bağlı kullanımlar için hazır olacak şekilde nihai hale getirmeyi planlıyor.

IASB'nin finansal araçlara ilişkin önerileri aynı zamanda G20 ülkeleri liderleri ve diğer uluslararası kuruluşlar tarafından ortaya konulan tavsiyeler ile zamanlama çizelgesini de doğrudan dikkate alıyor ve onlarla tutarlılık sağlıyor. Muhasebe kurallarının iyileştirilmesi yolundaki çağrılara cevap vermek amacıyla IASB bu geniş

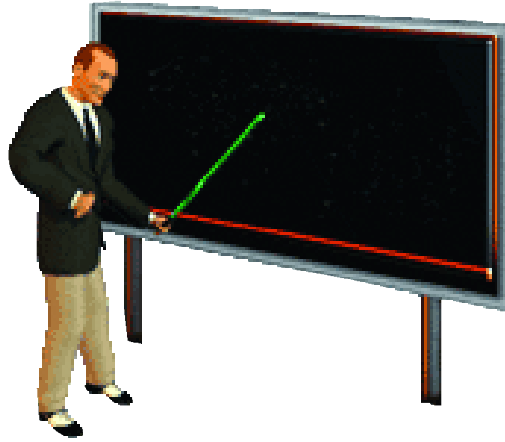
kapsamlı projeyi üç faz halinde ele alma kararı verdi. Çalışmanın diğer aşamalarını önemli değer kaybı ölçümü –impairment- metodolojisi ve ‘hedge’ muhasebesi oluşturuyor. IASB Uluslararası Muhasebe Standardı 39’un (IAS 39) yeni baştan kaleme alınması sürecinin 2010 yılında tamamlanmasını öngörüyor, ancak söz konusu standardın zorunlu uygulanması 2012 yılı Ocak ayından önce başlamayacak.

Görüşlere açık öneriler konusunda IASB tarafından yapılan açıklamada;

- Yaşanan finansal krizin, yatırımcıların, şirketler tarafından malik olunan veya ihraç edilmiş olan ve mali tablolarda gösterilen finansal araçlar konusunda verilen bilgileri daha iyi anlama ihtiyacı içinde olduklarını gösterdiği, finansal tabloları layiki ile anlamının yatırımcılar için kolaylaştırılmasının yatırımcıların güven duygularının yeniden pekiştirilmesi açısından temel bir unsur olduğu,
- Bu önerilerin sözkonusu süreç içinde önemli bir ilk adımı oluşturduğu ve finansal araç-

lar muhasebesi alanında ileri sürülen kaygılara doğrudan çözüm geliştirmeyi amaçladığı hususlarına yer verildi.

Finansal araçlarla ilgili olarak ortak ve daha gelişmiş bir standart belirlemek amacıyla IASB, ortaya koyduğu önerilerin nihai hale getirilmesi sürecinde ABD standart belirleyici kurumu olan Finansal Muhasebe Standartları Kurulu (FASB) ile birlikte çalışmaya devam edecek.



Bilindiği gibi hafiflemiş olmakla beraber henüz etkilerini sürdürmekte olan finansal kriz sürecinde özellikle ‘subprime mortgage’ ana para ödemelerine dayalı olarak ihraç edilmiş olan menkul kıymetler piyasasının darbe yemesi ve bankalar ile finans kurumlarının, ellerinde tuttıkları bu tür menkul kıymetlerin dramatik

biçimde değer kaybına uğramasıyla devasa zararlar yazmaları, ‘mark to market’ olarak ta bilinen ‘gerçeğe uygun değer’ muhasebe kuralının yaygın ve etkin biçimde eleştirilmesine yol açmıştı.

Bilanço’nun Temmuz 2009 sayısında da yer verildiği üzere bankalar ve finans kurumları ABD’nde Kongre ve Avrupa Birliği’nde de Avrupa Komisyonu vasıtasıyla muhasebe standartlarını belirleyen kuruluşlar üzerinde, sözkonusu muhasebe standardı-

nın gevşetilmesini sağlamak amacıyla büyük bir baskı oluşturdular.

ABD Kongresinin yoğun baskıları üzerine FASB standartlar üzerinde süratli bir şekilde değişikliğe gitti. Kurulun 2 Nisan tarihinde açıkladığı standart değişikliği taslağına göre, aksi yönde

yeterli ölçüde bol kanıt yoksa şirketler piyasaların işlevselliğini yitirip arızalandığını farz edebilecekler (varsayabilecekler) ve bu durumda varlıklarının değerlendirilmesinde, onların piyasa fiyatları yerine kendi modellerini kullanabileceklerdi. Yapılması öngörülen değişikliklere bir çok yatırımcı grubu itiraz etti. Bunun üzerine



Finansal Muhasebe Standartları Kurulu (FASB) ‘farz etme’ kelimesini taslaktan çıkardı. Finansal firmalar, piyasaların işlevselliğini yitirip, arızalandığını gösteren bir dizi koşulun var olma durumu haricinde, sahip oldukları varlıkların değerlendirilmesinde kendi dahili fiyatlandırma modellerini kullanamayacaklardı. Yapılan değişiklikler yatırımcıların beklentilerinin olumlu yönde değişmesine yardımcı oldu. Finansal firmalar yapılan muhasebe standardı değişikliklerini 2009 yılı ilk çeyrek mali tablolarına yansıtma seçeneğine sahip olurken, ikinci çeyrek mali tablolarını yapılan değişiklikler doğrultusunda düzenlemeleri gerekli kılındı.

Siyasi organların yoğun baskıları hoş karşılanmasa da derinlemesine yaşanan finansal kriz ve onun reel ekonomiler üzerindeki olumsuz yansımaları sözü edilen muhasebe kuralında bir değişikliğe gidilmesi ihtiyacı bulunduğunu ortaya koyuyordu. Uygulanmakta olan muhasebe kuralları kriz ortamında bazı yetersizlikler seğilemişler, hatta bazılarına göre krizin derinleşmesine katkıda bulunmuşlardı. Zira ‘mark to market’ kuralına göre sahip oldukları men-

kul kıymetleri piyasada buharlaşmış değerleri üzerinden bilançolarında göstermek durumunda olan banka ve finans kurumlarının sermayeleri eriyor ve kredilendirme olanakları daralıyordu. Finans kurumlarının varlıklarını ya piyasa değerleri üzerinden ya geleneksel biçimde maloluş değeri üzerinden göstermeleri ve bu konuda yönetici ve denetim elemanlarının takdir yetkisi kullanabilmeleri, değişik bankaların bilançolarının doğrudan kıyaslanabilme olanağını da ortadan kaldırıyordu.

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu’nun 14 Temmuz tarihinde açıklamış olan görüşe açık önerileri tüm finansal varlıkların iki sepete bölünmesini öngörüyor.[1] Birinci kategorideki verilen borçlar ve borçların niteliklerini paylaşan menkul kıymetler – diğer bir ifade ile, değerlerini, getirdikleri faiz gelirine veya ana para ödemesine borçlu olan, değerleri bu getirilerden hasıl olan varlıklar, – bankaların bu varlıkları uzun vadede ellerinde tutacaklarını gösterebilmeleri kaydıyla – maliyet fiyatlarıyla gösterilecekler. Şirket payları, türev araçlar ve daha karmaşık menkul kıymetler dahil birinci sepetin dışında kalan

tüm varlıklar ‘gerçeğe uygun değer’leriyle bilançolarda tutulacaklar. Yukarıda belirtildiği gibi şirketler bu kuralları bu yılın sonundan itibaren isteğe bağlı olarak kullanabilecekler ancak 2012 yılıyla birlikte bu kuralları zorunlu biçimde uygulama durumunda olacaklar.

Bu yeni kurallar uyarınca uygulama mevcut uygulamaya göre çok daha kolay olacak. Ancak bazı banka yetkililerine göre varlıkların sözkonusu iki kategori halinde ayrıştırılması pek kolay olmayacak ve bu iki sepet arasındaki sınırın tanımlanması bir parça hileye açık olabilecek.

Şüphesiz herhangi bir sınır çizimi her hal ve karda içinde biraz kişisel kanıların ağır bastığı, esnekliklerin olabildiği bir süreç niteliği taşıyabilir. Ancak yine de önerilen kural değişikliğinin iyi bir sonuç verebileceği anlaşılıyor. Zira bundan böyle basit, anlaşımı kolay varlıklar (verilen borçlar) daha az saydam defterlerde izlenirken, karmaşık, nitelikleri herkesçe kolay anlaşılamayacak, girift varlıklar piyasa fiyatları ‘mark to market’ üzerinden gösterilecek.

[1] The Economist, 18-24 Temmuz 2009, S. 66.

# Geçici deprem vergileri bütçenin kalıcı geliri oldu

*Bundan 10 yıl önce yaşanan ve Devlet Planlama Teşkilatı, Dünya Bankası, TÜSİAD gibi kuruluşlar tarafından ekonomik maliyeti 17 ile 24 milyar lira arasında açıklanan Marmara depremi için 2009 yılının Haziran ayına kadar halktan 24.1 milyar lira “deprem vergisi” toplandı.*

**I**stanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası'nın (İSMMM) yaptığı hesaplama göre, 2000 yılında “yaraları sarmak” gerekçesiyle getirilen “deprem vergilerinden” bu yıl sonuna kadar elde edilecek gelir ise 27.2 milyar lira olacak.

İSMMM'nun “Deprem Vergileri Bütçeye Yama Oldu” başlıklı derlemesine göre, ek gelir, ek kurumlar, ek emlak, ek motorlu taşıtlar vergilerinden sağlanan gelir hariç sadece, özel işlem ve özel iletişim vergileriyle 16 milyon hanenin yaşadığı Türkiye'de devletin deprem için her aileden tahsil ettiği tutar aile başına 1.7 bin liraya ulaştı. Kişi başına ödenen deprem vergisi-

nin miktarı da 375 lirayı bulacak.

Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün verileri, yetkililerin açıklamaları, DPT, TÜSİAD ve Dünya Bankası'nın maliyet hesaplamalarından yararlanılarak hazırlanan İSMMM'nun araştırmasına göre, 10 yıl önce geçici olduğu belirtilerek getirilen vergilerin önemli bir kısmı “kalıcı” hale geldi. Toplanan vergilerin miktarı, depremin öngörülen maliyeti aşmasına karşın felaketin açtığı yaralar bir türlü sarılmadı. Depremin hemen ardından ek gelir ve kurumlar vergisi, ek emlak vergisi, ek motorlu taşıtlar vergisi, özel iletişim vergisi, özel işlem vergisi ihdas eden 4481 sayılı Kanunla zararların kar-

şılınması amaçlandı. Vergiler bu çerçevede toplanmaya başlandı. 4481 sayılı Kanun 31.12.2003 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılrsa da özel iletişim vergisi “Gider Vergileri Kanunu” kapsamına alındı.

İSMMM Başkanı Yahya Arıkan, deprem vergisi olarak anılan yöntemle hala halktan toplanarak bütçe gelirleri içine yerleştirilen ortalama 25 milyar liranın hangi “yükümlü” imar ettiğini kimsenin sorgulamadığını belirtti. Bugüne kadar deprem vergileriyle gerçekleştirilen hizmetlere ilişkin net bir bilgiye ulaşmanın pek mümkün olmadığını ifade eden Arıkan, verilere ilişkin değerlendirmesinde “Çeşitli bürokrat ve uzmanlar tarafından



yapılan açıklamalar hemen hemen tüm projelerin yurt dışından sağlanan kredilerle gerçekleştirildiğini ortaya koydu. Bu durumda deprem vergilerinden toplanan para, adrese ulaşmamıştır” dedi. “Deprem yaralarını sarmak” gerekçesiyle 10 yılda toplanan 24.1 milyar liralık verginin çeşitli kurumların 12 ile 19 milyar dolarlık depremin ekonomik maliyetine ilişkin tahminlerinin üstünde bir para olduğuna dikkat çeken İSMMMO Başkanı sözlerini şöyle sürdürdü: “TÜSİAD'ın 17 milyar dolarlık (bugünkü 1.45 liralık dolar kuru üzerinden 24.6 milyar lira) tahmini kadar para toplanmıştır. Buna karşın deprem bölgelerindeki yaraların tam olarak sarılamaması ve güçlendirme çalışmalarının bitirilmemesi devletin depremzedeye borçlu olduğunu göstermektedir. Halktan deprem vergileriyle toplanan paralar bütçeye gelir yazılırken, deprem

güçlendirme çalışmaları için kredi arayışları felaketin üzerinden 10 yıl geçmesine rağmen devam ediyor. Halk deprem vergileri konusunda sorumluluğunu yerine getirmiştir, ancak devlet getirmemiştir.”

İSMMMO'nun Marmara Bölgesi'nde büyük felaketin 10. yıldönümünde mercek tuttuğu deprem vergileriyle ilgili araştırmasının sonuçları şöyle:

Deprem felaketinin yol açtığı hasarın ekonomik büyüklüğü, çeşitli kurumlarca 12 ile 19 milyar dolar aralığında hesaplandı. TÜSİAD, 17 milyar dolar olarak hesaplarken, Devlet Planlama Teşkilatı 15-19 milyar dolar, Dünya Bankası 12-17 milyar dolar öngörüsünde bulun-

du. TÜSİAD zararın gayrisafi yurtiçi hasılanın yüzde 9'una, DPT yüzde 8-10'nu, Dünya Bankası ise yüzde 6.3 ile yüzde 9'una eşit olduğuna dikkat çekti.

Bunun üzerine, “deprem vergileri” gündeme geldi. İlk olarak cep telefonundan bankacılık işlemleri ve vergi beyannamelerine, Spor Toto kuponlarından Milli Piyango biletlerine, uçak biletlerinden gümrük ve pasaport işlemlerine kadar birçok hizmete “depreme özel vergi” getirildi. Bunların adına “Özel İşlem Vergisi” ve Özel İletişim Vergisi” denildi. Konulan vergiler öyle büyük tutarlara ulaştı ki, sadece Özel İletişim Vergisi 2004 yılında toplam bütçe gelirlerinin yüzde 1.8'ini oluşturdu. 2007 yılına gelindiğinde ise bu oran yüzde 2.8'e ulaştı.



### Özel İletişim Vergisi gelirleri

Yıllar	Toplanan tutar (binTL)
2000	420,07
2001	598,05
2002	852,25
2003	1,048,000
2004	1,882,000
2005	3,023,000
2006	3,577,724
2007	4,2105,17
2008	4,550,775
2009	(a)2,136,721
<b>TOPLAM</b>	<b>22,299,113</b>

(a) Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel müdürlüğü verilerine göre, 2009 yılı haziran ayı itibarıyla elde edilen gelir: Yıl sonu beklenti hedefi 5.198.913 bin lira.

10 yılda 24.1 milyar (katrilyon) lira toplandı

Özel İşlem Vergisi 2004 yılı başında kaldırılrsa da dört yılda bu yolla yaklaşık 1.8 milyar lira bütçeye aktarıldı. Kalıcı hale gelen ve en önemli gelir kaynağı bugün sayıları 65 milyonu aşan telefon abonelelerinden alınan Özel İletişim Vergisi” ise 10 yılda halkın cebinden 22.3 milyar lira çıkmasına neden oldu.

Buna göre, 1999 ile 2009 yılının haziran ayına kadar “deprem vergileri” adı altında halktan 24.1 milyar lira, eski ifadeyle 24.1 katrilyon lira toplanmış oldu. Üstelik bu rakam 2009 yılının Haziran ayı itibarıyla geçerli. Özel İletişim Vergisi

si'nde yıl sonu hedefi olan 5 milyar 198 milyon 913 bin lira dikkate alındığında yani 3 milyar 62 milyon 192 bin liranın daha tahsil edileceği hesaba katıldığında depremin halka yüklenen faturası yıl so-

nunda 27.2 milyar liraya ulaşmış olacak.

Yaklaşık 16 milyon haneden oluşan Türkiye'de deprem felaketinin sarılması için her ailenin devlete aktardığı tutar 1 milyar 687 milyon 500 bin lirayı bulmuş olacak. Bu da 72 milyon nüfusa sahip ülkede her vatandaşın cebinden çıkan paranın 375 liraya ulaşması anlamına gelecek.

“Deprem yaralarını sarmak” gerekçesiyle toplanan 24.2 milyar lira TÜSİAD'ın 17 milyar dolarlık (24.6 milyar lira), Dünya Bankası'nın 12 milyar dolarlık (17.4 milyar lira) ve DPT'nin 15 milyar dolarlık (21.7 milyar lira) ekonomik maliyet hesabını aştı. Üstelik doların 1.45 liralık bugünkü kuru üzerinden. Ancak, buna rağmen ne deprem bölgelerindeki yaralar tam olarak sarılabildi ne de deprem sonrasında güçlendirilmesi gereken yapıların tümü güçlendirilebildi.

### ÖZEL İŞLEM VERGİSİ GELİRLERİ(a)

Yıllar	Toplanan tutar (binTL)
1999	7964
2000	212863
2001	320280
2002	512674
2003	663562
<b>TOPLAM</b>	<b>1,717,343</b>

(a) 1999 yılının aralık ayında getirilen Özel İşlem Vergisi 2004 yılında kaldırıldı.

# Uluslararası doğrudan yatırımlar geriledi

***Kriz uluslararası doğrudan yatırımları ve uluslararası doğrudan sermaye girişini vurdu. Uluslararası doğrudan yatırımlar Ocak-Haziran döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 57.1 azalarak 9 milyar 735 milyon dolardan 4 milyar 177 milyon dolara geriledi. Uluslararası doğrudan sermaye girişi ise yüzde 59.1'lik bir gerilemeyle 3 milyar 378 milyon dolar düzeyinde kaldı.***

**K**riz uluslararası doğrudan yatırımları ve uluslararası doğrudan sermaye girişini vurdu. Uluslararası doğrudan yatırımlar Ocak-Haziran döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 57.1 azalarak 9 milyar 735 milyon dolardan 4 milyar 177 milyon dolara geriledi. Uluslararası doğrudan sermaye girişi ise yüzde 59.1'lik bir gerilemeyle 3 milyar 378 milyon dolar düzeyinde kaldı.

Hazine Müsteşarlığı, Haziran sonu verilerini içeren Uluslararası Yatırım

Verileri Bülteni'ni yayınladı. Buna göre, yılın ilk yarısında uluslararası doğrudan yatırımlar yüzde 57.1 azalarak 4 milyar 177 milyon dolar oldu. Geçen yılın aynı dönemde uluslararası doğrudan yatırımlar 9 milyar 735 milyon dolar olarak gerçekleşmişti. Yılın altı aylık döneminde uluslararası doğrudan sermaye ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 59.1 gerileyerek 8 milyar 262 milyon dolardan 3 milyar 378 milyon dolara düştü.

2009 yılının altı aylık döneminde

doğrudan yatırım kaleminde yer alan sermaye yüzde 62 azalarak 3 milyar 123 milyon dolara geriledi. Bu dönemde 3 milyar 130 milyon dolarlık sermaye girişi olurken, 7 milyon dolarlık sermaye çıkışı yaşandı. Geçen yılın ilk yarısında 1 milyar 473 milyon dolar olan gayrimenkul kaynaklı net giriş ise 2009'un aynı döneminde yüzde 45.8 gerileyerek 799 milyon dolar oldu.

Haziran ayında uluslararası doğrudan yatırım girişi 441 milyon dolar düzeyinde kalırken, bu gerçekleş-



meyle Haziran ayı yılın altı aylık döneminde Şubat ayından sonra en düşük uluslararası doğrudan sermaye girişinin yaşandığı dönem oldu. Türkiye'ye Ocak ayında 1 milyar 497 milyon dolar, Şubat'ta 302 milyon dolar, Mart'ta 558 milyon dolar, Nisan'da 839 milyon dolar, Mayıs'ta 540 milyon dolarlık bir uluslararası doğrudan sermaye girişi yaşanmıştı.

Uluslararası yatırımcıların Türkiye'deki yeni veya mevcut şirketleriyle iştirak ettikleri yerli sermayeli şirketlerdeki ortaklık paylarına ilişkin transferleri içeren sermaye girişi, Ocak-Haziran döneminde 3 milyar 130 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti. Sermaye girişinin 1 milyar 414 milyon doları elektrik,

gaz ve su sektöründen geldi. İmalat sanayine aynı dönemde 663 milyon dolar doğrudan yatırım girişi olurken, gayrimenkul kiralama ve iş faaliyetleri çerçevesinde 227 milyon dolarlık doğrudan yatırım girişi yaşandı.

Yılın ilk yarısında 3 milyar 130 milyon dolar olan uluslararası doğrudan nakit sermaye girişinin 2 milyar 661 milyon dolarlık bölümü AB ülkeleri kaynaklı oldu. Aynı dönemde ABD'den 176 milyon dolar, Asya'dan 118 milyon dolar sermaye uluslararası doğrudan nakit sermaye girişi yaşandı.

Ocak-Haziran döneminde Türkiye'de kurulan uluslararası sermayeli şirket, şube ve iştirak sayısı bin 426 oldu. Geçen yıl aynı dö-

nemde bu sayı bin 876 olarak gerçekleşmişti. Yılın ilk yarısında uluslararası sermayeyle kurulan şirket, şube ve iştirak sayısının geçen yıla göre yüzde 24 oranında azaldı.

Hazine Müsteşarlığı, uluslararası doğrudan yatırım verilerinde 152 milyon dolarlık revizyon yaptı. Ocak ayında 9 milyon dolar artış yapan Hazine, Şubat ve Mart'ta 10'ar milyon dolar, Nisan'da 47 milyon dolar, Mayıs'ta ise 74 milyon dolarlık artış yaptı. Böylece, Ocak-Haziran doğrudan yatırım verileri 3 milyar 736 milyon dolar olması gerekirken, revizyonun ardından 4 milyar 177 milyona yükseldi.



## TEPAV;

# Sağlık reformunun maliyeti eğitime yüklendi

*Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı, tarafından yapılan araştırmada sağlık reformunun maliyetinin eğitime yüklendiği saptaması yapıldı. Bozuk ve maliyetli sağlık harcamalarının hem SGK'nın bütçesini altüst ettiği, hem de kamu harcamaları içinde eğitim harcamalarına aktarılan payda gerilemeye neden olduğu vurgulandı.*

**T**EPAV kompozisyonu bozuk ve maliyetli sağlık harcamalarının, aktarılan büyük kaynağa rağmen SGK'nın bütçesini altüst ettiğini açıkladı. Sağlık harcamalarındaki bu "sağlıksızlığın" faturası ise eğitim harcamalarına kesildi. Sosyal harcamalar içinde sağlık harcamalarının payı ararken eğitim harcamalarının payında belirgin bir düşme oldu.

TEPAV İstikrar Enstitüsü tarafından hazırlanan Mali İzleme Raporu -2009 Yılı Mayıs HaziranAyları Bütçe Sonuçları açıklandı. Rapor'da ayrıca "Sosyal Güvenlik Kurumu'nun Hızla Bozulan Mali

Dengesi ve Sağlık Harcamalarındaki Reel Artış" ile "Otomatik Dengeleyiciler ve Türkiye Uygulaması / Maliye Politikasının İnkilemi" başlıklı bölümler de yer aldı.

SGK bütçe dengesi yüzde 186 oranında bozuldu. TEPAV Raporu'nda yılın ilk altı ayı sonunda faiz dışı bütçe harcamalarının yaklaşık yüzde 50'sinin cari transferler ile sermaye transferlerine gittiğine dikkat çekilerek, "Sadece Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK)'na yapılan transferlerin faiz dışı harcamalar içindeki payı yüzde 26 olmuştur. Geçen yılın aynı döneminde bu oranın yüzde 22 olduğu dikkate

alındığında, sosyal güvenlik sistemindeki sorunların merkezi yönetim bütçesi üzerinde ne düzeyde bir mali baskı yarattığı daha iyi anlaşılmaktadır" denildi. Rapor'a şöyle devam edildi:

"SGK dengesine bakıldığında Haziran ayında gelirlerde yaşanan yüzde 8,9 oranındaki düşme, harcamalardaki yüzde 17 oranındaki artışla birlikte, kurum bütçe dengesinin yüzde 186 oranında bozulmasına yol açmıştır Haziran sonu itibari ile prim gelirlerindeki yavaşlamaya karşın giderlerin sağlık kaynaklı olarak artması SGK'nun yapısal nitelikli bir problemle karşı

karşıya kaldığını bize göstermektedir.

SGK'nın harcamaları içinde dönemsel olarak öne çıkan unsur, ilaç harcamalarının Haziran sonunda yüzde 20,2 oranında artmasıdır. Tedavi harcamalarının yüzde 9'lar düzeyinde artıyor olması toplam sağlık harcamalarındaki artışı yüzde 13'ler düzeyinde tutmuştur. Bununla birlikte, tahakkuk etmeyen ve ertelenen tedavi giderlerinin 2 milyar TL'yi aştığı dikkate alındığında, aslında sağlık harcamalarının açıklananın çok üzerinde olduğunu söylemek yanıltıcı olacaktır.”

TEPAV'ın 2008 Eylül Ayı Mali İzleme Raporu'nda kompozisyonu bozuk ve maliyetli sağlık harcamalarının artmaya devam etmesi

durumunda kamu sağlık sisteminin finansman açısından ciddi bir darboğaza gireceği uyarısı yapılmıştı.

Kamu sosyal harcamalarının GSYH'ya oranının 1999-2008 arasında yüzde 30 civarında artış gösterdiği ifade edilen rapor'da, artışın eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik ve koruma harcamalarında farklı oranlarda olduğuna dikkat çekildi. Rapor'da şu ifadeler yer verildi: “Eğitim harcamaları azalırken sağlık ve sosyal güvenlik ile koruma harcamaları bu dönemde artmıştır

Sağlık harcamalarında yüzde 50'yi aşan artış bu dönemde öne çıkan bir gelişme olmuştur. Sosyal harcamaların kendi içinde dağılımına baktığımızda, beliğin bir şekilde eğitim harcamalarının aldığı pay düşerken (yüzde 30'dan yüzde 22'ye), sağlık harcamaları ile sosyal güvenlik ile sosyal koruma har-



camalarının payının ise arttığı görülmektedir. İstikrar programının uygulandığı bu dönemde sosyal harcamalar içinde eğitim harcamaları programın maliyetini yüklenmiş görünmektedir.”

TEPAV Raporu'nda bütçe açığının yılın ilk yarısında 23,2 milyar TL olarak gerçekleştiği ve 1,9 milyar TL fazla veren önceki yılın aynı dönemine göre çok ciddi bir artış gösterdiği hatırlatıldı. “Vergi gelirleri ekonomik daralmadan etkilenirken, harcamalarda buna paralel bir

azalış gözlenmemekte; tersine, artış eğilimi dikkati çekmektedir” denilen değerlendirmeye şöyle devam edildi:

“İlk bakışta bu bulgulardan hareketle kamu otoritesinin bilinçli bir maliye politikası uygulayarak bütçe açığını arttırmak sureti ile durgunlukla mücadele ettiği şeklinde

bir sonuç çıkarmak mümkün görülebilir. Ancak belli sektörlerle geçici olarak getirilen vergi indirimleri hariç olmak üzere gelir kanadında Hükümet tarafından yapılan bilinçli bir düzenleme olmadığı gibi; harcamaların artışı da kamu otoritesinin bilinçli harcamalarından çok esnekliği olmayan harcamalardan kaynaklı, otomatik olarak meydana gelen artışlar olarak göze çarpmaktadır.

Rapor'da, “altı aylık bütçe uygulama sonuçları durgunluğa karşı iradi bir maliye politikasının bulunmadığı, maliye politikası uygulamasında ikilem yaşandığı, bütçe hazırlık süreci ve politika belgelerinin hazırlanıp harcamacı kuruluşlara yön gösterilmekte gecikildiği, dolayısı ile sektörel politika önceliklerinin yaşama geçirilemediği bir ortamda yılın geri kalan bölümünde açığın daha da arttığı ve sorunların biraz daha ağırlaştığı bir döneme girildiğine işaret etmektedir” denildi.



# Yepyeni bir başlangıç için: **Varlık Barışı**

Yurt içinde ve yurt dışında bulunan varlıklarınızı beyan edin  
hem vergisel avantajlardan yararlanın hem de ülke ekonomisine katkıda bulunun.

**Bildirim veya beyan süresi için  
son gün 30 Eylül 2009! Kaçırmayın.**



iletişim merkezi **VARLIK BARIŞI**  
**444 0 189** SON TARİH 30 EYLÜL 2009

[www.gib.gov.tr](http://www.gib.gov.tr)

**Gİ** GELİR İDARESİ  
BAŞKANLIĞI





## YEPYENİ BİR BAŞLANGIÇ İÇİN VARLIK BARIŞI

- 1/6/2009 tarihi itibarıyla; yurtdışında bulunan ve sahip olunan varlıklar ile yurtiçinde bulunan ancak işletmenin özkaynakları içerisinde yer almayan varlıkların, 30/9/2009 tarihine kadar bildirim veya beyana konu edilmesine imkan sağlanmıştır.

- Kanun kapsamında beyan edilecek varlıklar

para,



döviz,



altın



menkul kıymet



ve diğer sermaye piyasası araçları ile taşınmazlardır.

- Bildirim veya beyana konu edilen varlıklar nedeniyle, 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmayacaktır.
- Bildirim veya beyan dışındaki herhangi bir nedenle 19/6/2009 tarihinden sonra, 1/1/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak vergi incelemesi yapılması halinde, bu incelemeler sonucu; gelir, kurumlar ve katma değer vergisi yönünden tespi edilen matrah farklarından, Kanun kapsamında bildirilen veya beyan edilen tutarlar mahsup edilecektir.
- Değişiklik sonrası, indirimi reddedilen katma değer vergisi nedeniyle önerilen tarhiyatların da mahsup imkanından faydalanmasına imkan tanınmıştır.
- Mahsup imkanından yararlanılabilmesi için; 10/7/2009-30/9/2009 tarihleri arasında yapılan bildirim veya beyanlar nedeniyle tahakkuk eden verginin vadesinde, 22/11/2008-2/3/2009 tarihleri arasında yapılan bildirim veya beyanlar nedeniyle tahakkuk eden ve süresinde ödenmeyen vergilerin de gecikme zammıyla birlikte 30/9/2009 tarihine kadar ödenmesi şartı getirilmiştir.
- Kanun kapsamında bildirilen veya beyan edilen taşınmazlar dışındaki yurt dışı varlıkların bildirim veya beyan tarihinden itibaren bir ay içinde Türkiye'ye getirilmesi ya da Türkiye'deki banka veya aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmesi gerekmektedir.
- Kanun kapsamındaki taşınmazlar dışındaki yurt içi varlıklar, öncelikle banka veya aracı kurumlardaki hesaplara yatırılacak ve yatırıldıktan sonra beyan edilecektir.
- Ayrıca, yurtdışı kazançlara tanınan istisna uygulamasının süresi de uzatılmıştır.
- Bu çerçevede;
  - 1/5/2009 ile 31/12/2009 tarihleri arasında elde edilen ve 28/2/2010 tarihine kadar Türkiye'ye transfer edilen iştirak ve şube kazançları ile iştirak hisselerinin satışından doğan kazançlar ile,
  - 1/11/2009 - 31/12/2009 tarihleri arasında elde edilen ve 31/12/2009 tarihine kadar Türkiye'ye transfer edilen kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumların tasfiyesinden doğan kazançlar

2009 yılına ilişkin verilecek yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinde, beyan edilerek istisnaya konu edilecektir.

[www.gib.gov.tr](http://www.gib.gov.tr)



# İkinci varlık barışında son başvuru 30 Eylül

***Yastık altındaki birikimleri ekonomiye kazandırılması amacıyla Maliye Bakanlığı'nın hayata geçirdiği 2'inci Varlık Barışı uygulamasında 1 Haziran tarihi itibarıyla yasal defter kayıtlarında işletmelerin özkaynakları arasında yer almayan ve kapsama giren varlıklar, 10 Temmuz tarihinden 30 Eylül 2009 tarihi akşamına kadar, gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairelerine beyan edilebilecek.***

**Y**astık altındaki birikimleri ekonomiye kazandırılması amacıyla Maliye Bakanlığı'nın hayata geçirdiği 2'inci Varlık Barışı uygulamasında 1 Haziran tarihi itibarıyla yasal defter kayıtlarında işletmelerin özkaynakları arasında yer almayan ve kapsama giren varlıklar, 10 Temmuz tarihinden 30 Eylül 2009 tarihi akşamına kadar, gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairelerine beyan edilebilecek. Tam mükellefiyete tabi gerçek kişiler ile kurumların 1 Mayıs-31 Kasım 2009 tarihleri arasında, Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumlara ilişkin iştirak hisselerinin satışından doğan kazançları, Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumlardan elde ettikleri iştirak kazançları, yurt dışında bulunan işyeri ve daimi temsilcileri aracılığıyla elde ettikleri ticari kazançları, 28 Şubat 2010 tarihi-

ne kadar Türkiye'ye transfer edilmesi kaydıyla gelir veya kurumlar vergisinden müstesna olacak.

5811 Sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanuna İlişkin Genel Tebliğ Resmi Gazete'de yayımlandı. Yurt dışında sahip olunan varlıklara ilişkin "bildirim ve beyan" başlıklı bölümün sonuna "5917 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler sonrasında ise gerçek veya tüzel kişiler tarafından 1 Haziran 2009 tarihi itibarıyla yurt dışında sahip olunan ve kapsama giren varlıklar, 10 Temmuz-30 Temmuz 2009 tarihi akşamına kadar, bildirim veya beyan konusu yapılabilecek" şeklinde ekleme yapıldı. Türkiye'de sahip olunan varlıklara ilişkin beyan ve verginin ödenmesi" başlıklı bölümün sonuna ise "Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerince sahip olunan ve Türkiye'de bulunan ancak 5917 sayılı Kanunda yapılan deği-

şiklikler sonrasında 1 Haziran tarihi itibarıyla yasal defter kayıtlarında işletmelerin özkaynakları arasında yer almayan ve kapsama giren varlıklar, 10 Temmuz tarihinden 30 Eylül 2009 tarihi akşamına kadar, gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairelerine beyan edilebilecek" ibaresi konuldu.

Kapsama girmeyen inceleme ve tarhiyatlar başlıklı bölümün sonuna ise şu bölüm eklendi: "5811 sayılı Kanunda yapılan değişiklik ve süre uzatımı sonucu bildirim veya beyanda bulunanların 1 Ocak 2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin 19 Haziran 2009 tarihinden önce başlayan vergi incelemeleri ile ilgili olarak Kanunun matrah farkına ilişkin mahsup hükümlerinden yararlanamayacakları hükme bağlandı. Kanunda yer alan değişikliklerden önce yapılan bildirim veya beyanlar ile tarhiyat ve mahsuba



ilişkin olarak, Kanunun değişiklik yapılmadan önceki hükümlerinin uygulanacak. 22 Kasım 2008 ile 2 Mart 2009 tarihleri arasında yapılan bildirim veya beyanlar nedeniyle tahakkuk eden ve süresinde ödenmeyen vergilerin 30 Eylül'e kadar gecikme zammıyla birlikte ödenmemesi halinde Kanunun matrah farkı mahsubuna ilişkin hükümlerinin uygulanmayacak. Bu düzenlemelere göre, 1 Ocak 2008 tarihi öncesi dönemlere ilişkin bildirim veya beyan dışındaki başka nedenlerden dolayı yapılacak vergi incelemeleriyle ilgili olarak; 22 Kasım 2008 tarihinden önce başlanan vergi incelemeleriyle ilgili olarak bulunan matrah farklarından bildirim veya beyana konu edilen tutarların mahsubu mümkün değildir. 22 Kasım 2008 tarihinden sonra 19 Haziran 2009 tarihinden önce başlanan incelemelerle ilgili olarak, sadece değişiklik yapılmadan önceki düzenleme kapsamında bildirim veya beyana konu edilmiş tutarların bulunan matrah farklarından mahsubu mümkün olabilecek. 19 Haziran 2009 tarihinden sonra başlanan incelemelerde, Kanunun değişiklik yapılmadan önceki veya değişiklik sonrası hükümleri çerçevesinde bildirim veya beyanda bulunulması halinde, söz konusu tutarların matrah farklarından mahsubu mümkün olabilecek. Öte yandan, mahsup uygulamasında Tebliğ'de yapılan açıklamalar çerçevesinde verginin ödenme şartı dikkate alınacak."

Bildirim veya beyan dışındaki nedenlerle yapılacak incelemelere ilişkin tarhiyatlar ve mahsup başlıklı bölümün birinci paragrafının ilk cümlesine "Kanun kapsamında bildirilen veya beyan edilen tutarların" ibarelerinden sonra gelmek üzere "bu tutarlara ilişkin tarh edilen verginin vadesinde ödenmesi koşuluyla," ibareleri eklendi. "Vergi farkları ve diğer vergiler" başlık-

lı bölüm, başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirildi:

"Vergi farkları ve diğer vergiler 22 Kasım 2008- 2 Mart 2009 tarihleri arasında yapılan bildirim veya beyanlarda vergi farklarının durumu, Kanun hükümlerine göre yapılan bildirim veya beyanlar ile tarhiyat ve mahsuba ilişkin olarak Kanunun değişiklik yapılmadan önceki hükümlerinin uygulanacağı hükmü yer aldı. Bu hüküm uyarınca, Kanun kapsamında bildirim veya beyan dışındaki herhangi bir nedenle, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra 1 Ocak 2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak vergi incelemesi yapılması halinde, 22 Kasım 2008 ile 2 Mart 2009 tarihleri arasında yapılan bildirim veya beyanlar hakkında mahsup uygulaması gelir, kurumlar ve katma değer vergisi yönünden tespit edilen matrah farklarıyla sınırlı olacak. Dolayısıyla, mükelleflerin söz konusu dönemdeki gelir, kurumlar ve katma değer vergisine ilişkin vergi farkları matrah farkına ilişkin mahsup kapsamında değerlendirilmeyecek."

10 Temmuz 2009-30 Eylül 2009 tarihleri arasında yapılan bildirim veya beyanlarda indirim reddedilen katma değer vergisinin durumu, 5917 sayılı Kanunla 5811 sayılı Kanunun 3'üncü maddesinin beşinci fıkrasında yapılan değişikliklerle, Kanun kapsamında bildirim veya beyan dışındaki herhangi bir nedenle, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra 1 Ocak 2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak vergi incelemesi yapılması halinde, gelir, kurumlar ve katma değer vergisi yönünden tespit edilen matrah farklarının yanı sıra indirim reddedilen katma değer vergisine ilişkin matrahtan, 10 Temmuz 2009 tarihinden sonra bildirilen veya beyan edilen tutarlar mahsup edilebilecek. İndirimi reddedilen katma değer vergisine ilişkin mah-

sup edilecek matrah tutarı, indirim reddedilen vergiye esas teşkil eden bedel olarak dikkate alınarak mahsup uygulaması yapılacaktır.

Örneğin, bir faturadaki 10 bin TL'lik bir bedel üzerinden yüzde 8 oranında hesaplanan 800 TL katma değer vergisi indiriminin reddedilmesi durumunda, katma değer vergisi indirimi reddinden dolayı mahsuba konu olacak katma değer vergisi matrahı 10 bin TL olacak.

İndirimi reddedilen katma değer vergisinin hangi orana karşılık geldiğinin bilinmemesi ya da bedelin tespit edilememesi halinde ise mahsup uygulamasında dikkate alınacak matrah tutarı yüzde 18 KDV oranı dikkate alınmak suretiyle hesaplanacaktır. Örnekte, indirimi reddedilen 800 TL katma değer vergisinin hangi orandan kaynaklandığının belirlenememesi durumunda, mahsup imkanından yararlanabilecek matrah farkı  $(800/0,18=)$  4.444,44 TL olarak hesaplanacaktır.

Diğer nedenlerle yapılan vergi incelemelerinde katma değer vergisi indirim reddiyatının olması halinde, 5917 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler öncesinde yapılmış olan bildirim veya beyanlar nedeniyle bir mahsup uygulaması söz konusu olmayacaktır. Ancak, 22 Kasım 2008-2 Mart 2009 tarihleri arasında beyanda bulunan mükelleflerin süre uzatımı çerçevesinde yeni bir bildirim veya beyanda bulunmaları halinde, yeni beyan edilen tutarların indirimi reddedilen katma değer vergisine ilişkin matrahtan mahsubu mümkün.

Haksız iadedden kaynaklanan tarhiyatlar ile gelir, kurumlar ve katma değer vergisi dışındaki diğer vergilere yönelik yapılacak inceleme ve tarhiyatlar, matrah farkına ilişkin mahsup uygulaması kapsamında değerlendirilmeyecektir. Usulsüzlük veya özel usulsüzlük cezaları da mahsup uygulaması kapsamında

değerlendirilmeyecek. Kanunun 3'üncü maddesinin beşinci fıkraya hükmünden yararlanılabilmesi için öngörülen şartlar" başlıklı bölümün sonuna şu eklemeler yapıldı: "Bildirim veya beyandan kaynaklanan vergilerin vadesinde ödenmesi şartı 5917 sayılı Kanunla 5811 sayılı Kanunun 3'üncü maddesinin beşinci fıkrasında yapılan değişiklikle, Kanun kapsamında beyan edilen tutarların mahsup imkanından yararlanabilmesi için bu tutarlara ilişkin tarh edilen verginin vadesinde ödenmesi şartı getirildi.

Dolayısıyla, matrah farkına ilişkin mahsup imkanından yararlanılabilmesi için 10 Temmuz 2009 tarihinden sonra yapılan beyanlara ilişkin olarak tahakkuk eden vergilerin vadesinde ödenmesi şarttır. Tahakkuk eden vergilerin vadesinde ödenmemesi nedeniyle mahsup imkanından yararlanılmaması durumu, vergi aslının gecikme zammı ile birlikte 6183 sayılı Kanun uyarınca takip ve tahsiline engel teşkil etmemektedir.

Öte yandan, 5811 sayılı Kanuna eklenen geçici 4 üncü maddenin ikinci fıkrasına göre, 22 Kasım 2008 ile 2 Mart 2009 tarihleri arasında yapılan bildirim veya beyanlar nedeniyle tahakkuk eden ve süresinde ödenmeyen vergilerin 30 Eylül 2009 tarihine kadar gecikme zammıyla birlikte ödenmemesi halinde, Kanunun 3'üncü maddesinin beşinci fıkrasına göre mahsup imkanından yararlanılamayacak.

Bu hüküm uyarınca, mahsup imkanından yararlanılabilmesi için 22 Kasım 2008 ile 2 Mart 2009 tarihleri arasında yapılan bildirim veya beyanlar nedeniyle tahakkuk eden ve süresinde ödenmeyen vergilerin 30 Eylül 2009 tarihine kadar gecikme zammıyla birlikte ödenmesi gerekmektedir."

İstisna uygulamasına konu "yurt

dışı kazançların beyanı" başlıklı bölümünden sonra gelmek üzere şu şekilde düzenlendi: "Tam mükellefiyete tabi gerçek kişiler ile kurumların 1 Mayıs 2009 ile 31 Kasım 2009 tarihleri arasında, Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumlara ilişkin iştirak hisselerinin satışından doğan kazançları, Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumlardan elde ettikleri iştirak kazançları, yurt dışında bulunan işyeri ve daimi temsilcileri aracılığıyla elde ettikleri ticari kazançları, 28 Şubat 2010 tarihine kadar Türkiye'ye transfer edilmesi kaydıyla gelir veya kurumlar vergisinden müstesna olacak. Tam mükellefiyete tabi gerçek kişiler ile kurumların, kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumların 1 Kasım 2009 ile 31 Aralık 2009 tarihleri arasında tasfiyesinden doğan kazançları, 31 Aralık 2009 tarihine kadar Türkiye'ye transfer edilmiş olması kaydıyla gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır."

Bu düzenlemeyle, 1 Mayıs 2009 ile 31 Aralık 2009 tarihleri arasında elde edilen yurt dışı iştirak kazançları, yurt dışı şube kazançları ile yurt dışı iştirak hissesi satış kazançları 28 Şubat 2010 tarihine kadar, Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumların 1 Kasım 2009 ile 31 Aralık 2009 tarihleri arasındaki tasfiyelerinden elde edilen kazançlar ise 31 Aralık 2009 tarihine kadar Türkiye'ye transfer edilmeleri şartıyla gelir veya kurumlar vergisinden müstesna olacak. Yapılan bu düzenleme ile Kanunun geçici 1'inci maddesinde yer alan istisnanın bitiş tarihi dikkate alınarak istisna süreleri uzatılmış bulunmaktadır. Söz konusu istisna kazançların beyanı 1 Ocak 2009 ile 30 Nisan 2009 tarihleri arasında elde edilen ve 30 Mayıs 2009 tarihine kadar Türkiye'ye transfer edilen yurt dışı iştirak kazançları ile yurt

dışı iştirak hisseleri satış kazançları, 2009 yılına ait yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinin ilgili satırında gösterilmek suretiyle vergiden istisna edilebilecek. 1 Mayıs 2009 ile 31 Aralık 2009 tarihleri arasında elde edilen ve 28 Şubat 2010 tarihine kadar Türkiye'ye transfer edilen yurt dışı iştirak kazançları ile yurt dışı iştirak hisseleri satış kazançları, yine 2009 yılına ait yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinin ilgili satırında gösterilmek suretiyle vergiden istisna edilebilecek.

Yurt dışında bulunan işyeri veya daimi temsilci aracılığıyla 2009 yılına ilişkin olarak elde edilen yurt dışı şube kazançları, 28 Şubat 2010 tarihine kadar Türkiye'ye transfer edilmek şartıyla, 2009 yılına ilişkin verilecek yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinde gelire veya kurum kazancına dahil edilmek ve beyannamelerin ilgili satırında gösterilmek suretiyle istisnaya konu edilecek.

Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumların tasfiyelerinden doğan; 1 Ocak 2009 ile 31 Ekim 2009 (bu tarih dahil) tarihleri arasında elde edilen ve 31 Ekim 2009 tarihine kadar Türkiye'ye transfer edilen kazançlar ile 1 Kasım 2009 ile 31 Aralık 2009 tarihleri arasında elde edilen ve 31/12/2009 tarihine kadar Türkiye'ye transfer edilen kazançlar, 2009 yılına ait yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinde gelire veya kurum kazancına dahil edilmek ve beyannamelerin ilgili satırında gösterilmek suretiyle istisnaya konu edilecek."

Tebliğde ve Tebliğ eki form ve beyannamelerde yer alan "Yeni Türk Lirası" ve "YTL" ibareleri sırasıyla "Türk Lirası" ve "TL" olarak değiştirildi.

## Korumacılık girişimleri küreselleşmeyi olumsuz etkiliyor

***Ekonomik kriz dönemlerinde hükümetler uluslararası ticaretin kısıtlanma - sı için yoğun baskı altında kalabiliyorlar. Bu baskı daha ziyade kriz sonu - cu satış hacmi daralan ve zora düşen sanayicilerle, üyelerinin bir kısmı işi - ni kaybeden işçi sendikalarından geliyor. Hükümetlerin bu baskılar karşı - sında yeteri kadar dirayetli ve akılcı davranamaması durumunda uluslara - rası ticaret üzerine getirilebilecek bu tür kısıtlamalar ve korumacılık ön - lemleri, ticaret ortaklarını mukabelede bulunmaya özendirerek, uluslara - rası ticaret hacminin ciddi yara almasına yol açabiliyor.***

**D**ünya Ticaret Örgütü (WTO) ekonomistleri bu yıl dünya ticaret hacminin, ekonomik krizin ve sözkonusu korumacılık girişimlerinin etkisiyle, önceki yıla göre yüzde 10 oranında daralma göstereceği tahmininde bulunuyorlar – bir önceki yıla göre 2007 yılında yüzde 7.0 oranında büyüyen dünya ticaret hacmi, ekonomik krizin etkisiyle 2008 yılında sadece yüzde 2.0 oranında genişlemiştir[1] - . Ekonomik kriz tüketici kesimin ve iş aleminin beklentilerini olumsuz biçimde etkileyip, tüketim ve yatırım

mallarına olan talebi geriletirken, finansal kriz bankacılık sektörünün normal çalışma mekanizmasını kesintiye uğratmış ve firmalar ile tüketicilerin kredi temini olanaklarını daraltmıştır. Mal ve hizmetlere olan talep düşüşü ve kredi sıkışıklığı ticaret hacmi üzerinde beklenen daraltıcı etkisini icra ederken, aralarında G 20 ülkelerinin de olduğu çok sayıda hükümetin korumacılık girişimlerine yönelmesi ticaret hacminde tanık olunan bu ciddi daralmayı daha da derinleştirmiştir.

Dünya Ticaret Örgütü'nün (WTO) üye ülkelerin güttükleri ticaret po-

litikaları konusunda yayınlamış olduğu son güncel bilgiler, krizin başlamasıyla birlikte girişilen korumacılık önlemlerinin ne denli yaygınlaştığını gözler önüne sermektedir. WTO'nun tespitlerine göre üye ülkelerce başvuru ticareti sınırlandırıcı eylemlerin sayısı, aynı dönemde uluslararası ticaretin serbestleştirilmesine yönelik olarak atılan somut adımların sayıca iki mislidir.[2] Dünya Bankası'na göre geçen yılın Ekim ayından bu yana uluslar arası ticaret alanında ülkelerce ticaretin sınırlandırılması na yönelik 90 girişimde bulunul-



muştur. 2008 yılı Kasım ayında yapmış oldukları toplantıda bu yola başvurmama yönünde söz vermiş, taahhütte bulunmuş olmalarına rağmen 20 ülke grubundan (G 20) 17'si o veya bu şekilde ticareti sınırlandırıcı önlem almaktan çekinmemişlerdir.

Her ne kadar başvuru korumacılık girişimlerinde bir yavaşlama gözlemlenmekte ise de, ülkeler giderek yeni, daha değişik ve mevcut ticaret anlaşmaları hükümlerine aykırılıkları zor saptanabilecek, bu anlaşmaların boşluklarından istifade edilerek formüle edilmiş yöntemlere başvurumaktadırlar. Yakın geçmiş dönemde bu alanda tanık olunan ticareti sınırlandırıcı hükümet kararları kapsamında; Rusya'nın demir ve çelik üzerindeki gümrük vergisini arttırması, Avrupa ve A.B.D.'nde otomobil sanayiine sağlanan yüksek boyutlu sübvansiyonlar, Arjantin ve Brezilya tarafından tarımsal ürünler ticareti üzerine getirilen sınırlamalar sayılabilir. Hemen her ülkenin o veya bu şekilde bu yola teşebbüs ettiği gözlemlenmektedir.

Örneğin ekonomik krizin derinleşmesi üzerine ekonominin canlandırılması için A.B.D. hükümetince sağlanmış olan 787 milyar Dolar tutarındaki mali özendirme paketinde, bu paket çerçevesinde destek gören firmaların faaliyetleri için ihtiyaç duyacakları malzeme ve ekipman tedarikinde Amerikan mallarını tercih etmeleri, öncelik vermeleri koşulu getirilirken, yakın bir tarihte Çin de aynı yola baş-



vurmuştur. Çin Hükümeti açık, seçik bir "Çin malı al" politikası benimsemiş ve tüm resmi kurumların, ülkede yerli olarak var olmalarını ya da makul bir fiyatla temin edilememeleri durumu dışında, Çin mallarına öncelik veremeleri zorunluluğunu getirmiştir. Hü-

kümetlerin uluslar arası ticareti kısıtlayıcı sonuçlar doğuran sınıai politika kararları – özellikle iflas tehdidi ile karşılaşmış finansal kuruluşların ve otomotiv sanayi kuruluşlarının kurtarılması – ile birlikte söz konusu bu tür müdahalelerin bir bölümü WTO nezdinde birtakım hukuki şikayet ve cezai yaptırım konusu olabilirler. Ancak Dünya Ticaret Örgütü'nde soruşturma ve yargı süreci yavaş işlenmektedir. Ayrıca, bu konularda şikayet başvurusu ve yargılama talebinde bulunanların kendileri de, genelde benzer eylemler girişiminde bulunmakta oldukları cihetle, aynı suçlamalarla karşılaşma riski içinde olduklarının bilincindedirler.

Ekonomik durgunluk ve daralma dönemleri (resesyon) en başta gelen nedenlerden biri ise de, ülkeleri korumacılık önlemleri almaya iten başka bazı önemli unsur ve düşünceler de bulunmaktadır. Hükümetlerce korumacılık önlemlerinin yoğunlaştırılması yönünde girilen eylemleri haklı göstermek için ileri sürülen iddia ve koşullar şu şekilde sınıflandırılabilir: [3]

[1] Dünya Ticaret Raporu 2009, Temmuz 2009, Dünya Ticaret Örgütü, S. 6.

[2] Financial Times, 3 Temmuz 2009, S. 10.

[3] Dünya Ticaret Raporu 2009, Temmuz 2009, Dünya Ticaret Örgütü, S. 31

Koşullar	Örnek Durumlar	Koruma İçin İleri Sürülen Gerekçeler
<b>Ekonomik</b>		
<i>Ürünle İlgili</i>		
Talep	Tüketici tercihlerinde değişiklik - İthal malları ile rekabet etmekte olan yerli üreticilere zarar veren etkenler - İthal malları ile rekabet etmekte olan Yerli üreticilere zarar vermeyen etkenler	Yapısal uyum sağlanması Ticaret hadlerinin kötüleştiği iddiası
Arz	Ülke dışında gerçekleştirilen yeni icatlar Yeni kurulan sanayilerin korunması Bir sektörün, malın giderek ömrünü tamamlaması	Rekabet gücünün yeniden kazanılması, yapısal uyum Yeni kurulan sanayi tesislerinin geliştirilmesi Yapısal uyum sağlanması
Firma Davranışı	Yabancı firmaların dumping yapması	Ard, kötü niyetli dumping uygulaması
<b>Küresel / Ülke ile İlgili</b>		
Toplam Talep / Arz	Ekonomik daralma (resesyon) Dünya fiyatlarının yükselmesi Ödemeler dengesi sorunları	Krizin derinliğinin azaltılması Enflasyonun kontrol altına alınması Dengenin yeniden sağlanması
<b>Politik Kararlarla İlgili</b>		
	Dış ülkenin sübvansiyon uygulaması Önceden kestirilemeyen uyum sorunları	Politik ekonomi Yapısal uyum sağlanması
<b>Ekonomik Olmayan</b>		
	Ulusal güvenlik, çevre sorunları ve acil sağlık önlemleri alınması Önceden kestirilemeyen siyasi olay	Ekonomik olmayan soruna bağlı Politik ekonomi

## Dünya Ekonomisi

# ABD'de 84 banka battı

*Amerika Birleşik devletlerinde küresel krizle birlikte batan banka sayısı 84'e yükseldi. Dünyanın ikinci büyük ekonomisi konumundaki Japonya ise resesyondan çıkış için güçlü sinyaller vermeye başladı.*

**A**BD'de batan banka sayısı 84'e çıktı. ABD'de küresel finansal kriz nedeniyle batan banka sayısı, üç bankanın daha katılmasıyla, 2009 başından buyana 84'e çıktı. Son batan üç bankanın ABD'nin TMSF'si olarak bilinen Federal Mevduat Sigortasına (FDIC) maliyetinin 446 milyon dolar düzeyinde olduğu belirtildi.

FDIC'nin, yılın ikinci çeyreği itibarıyla toplam maliyeti 10,4 milyar

dolar oldu. ABD'de 416 sorunlu banka bulunurken, FDIC ise bütün bankalar için toplam 32 milyar dolar ayırmış durumda.

ABD Merkez Bankası (Fed), finans şirketlerine son iki yılda verdiği borçlarda 14 milyar dolar kâr etti. Financial Times'ta yer alan habere göre, Fed küresel finansal krizde sunduğu likidite olanaklarından 19 milyar dolar daha gelir elde etti. Financial Times, Fed'in aynı parayı üç ay vadeli ABD hazi-

ne tahvillerine yatırması durumunda sadece 5 milyar dolarlık faiz kazancı elde edeceğine dikkat çekti.

Japonya krizi yeni iktidarla aşmaya çalışacak. Japonya'da iktidara geçen Demokratik Parti'nin önünde ekonomik sorunlar bulunuyor. Ülkede işsizlik rekor düzeyde. Ayrıca canlandırma programının kamu borcunu artıracığı belirtiliyor

Japonya'nın yeni lideri Yukio Hatoyama, şimdiye kadar muhalefette



olan partisinin büyük bir oy çoğunluğuyla iktidarı kazanmasından sonra, rekor düzeydeki işsizlik ve toplumun yaşlanması gibi sorunlarla yüzleşecek hükümetini kurmak için temaslara başladı.

Japonya Demokratik Partisi'nin (DPJ) kazandığı zafer, parlamentodaki oy çıkmazını sona erdirecek ve bunun yanı sıra harcamaları tüketici üzerinde yoğunlaştırma, bütçede israfı kısıma ve bürokratların gücünü azaltma sözü veren bir hükümeti başa getirecek.

Seçimi kaybeden Liberal Demokratik Parti (LDP) ise geçen yarım yüzyılın hemen hemen hepsini iktidarda geçirmişti. Parti dün, 1955'teki kuruluşundan beri en kötü performansı sergiledi.

Yatırımcılar Japonya'nın İkinci Dünya Savaşı'ndan beri yaşadığı en kötü resesyonuyla mücadelesi sırasında para politikalarını olumsuz etkileyen oy çıkmazının sona ermesini olumlu karşıladı. Demokratik Parti ve

müttefikleri 2007'deki seçimlerde parlamentonun üst kanadında çoğunluğu ele geçirmişti ve kanun-

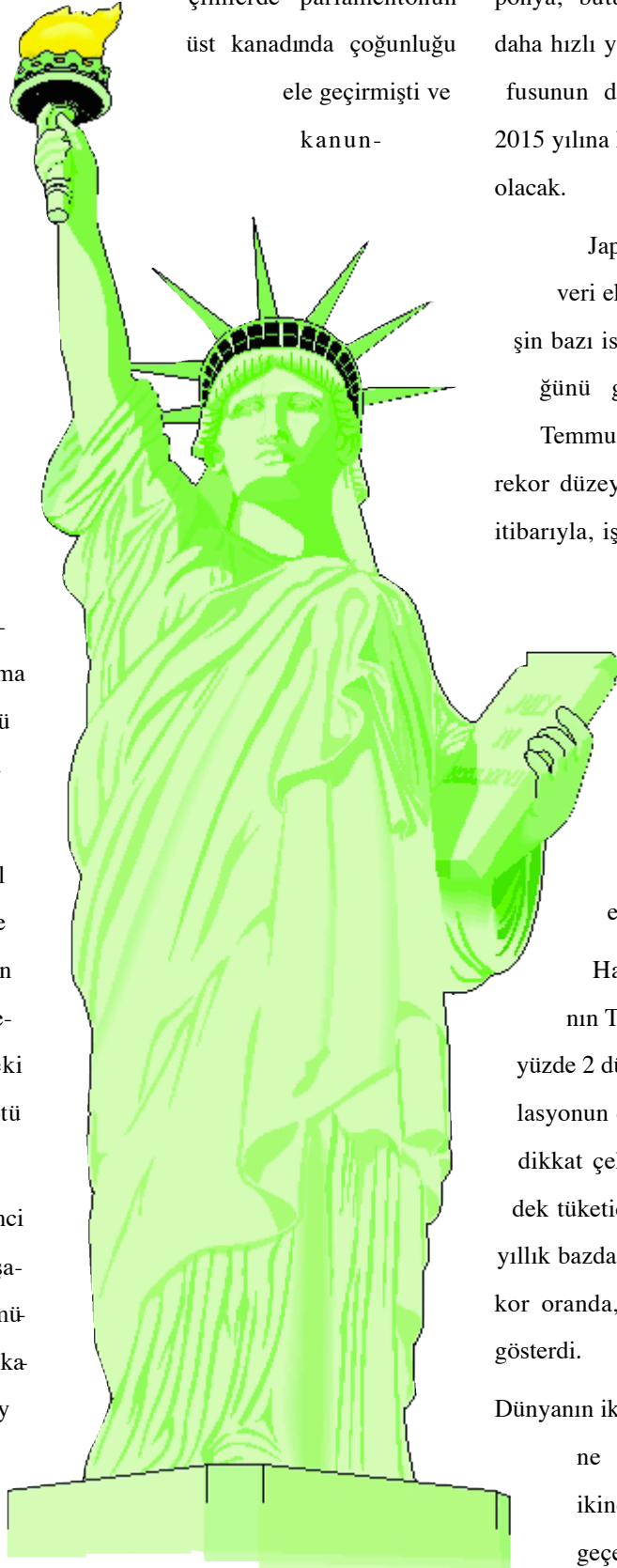
ların onayını geciktirebiliyordu. Japonya, bütün zengin ülkelerden daha hızlı yaşıyor Japonya nüfusunun dörtte birinden fazlası 2015 yılına kadar 65 yaşın üstünde olacak.

Japonya'da açıklanan son veri ekonomide kötüye gidişin bazı istisnalar dışında sürdüğünü gösterdi. Japonya'da, Temmuz ayı itibarıyla işsizlik, rekor düzeye ulaştı. Temmuz ayı itibarıyla, işsizlik oranı yüzde 5.7

olarak gerçekleşerek, tüm zamanların en yüksek düzeyinde gerçekleşti. İşsizliğin yükselmesinde, Japonya'daki deflasyon etkili oluyor.

Hanehalkı harcamalarının Temmuz'da yıllık bazda yüzde 2 düştüğü Japonya'da deflasyonun da derinleşiyor olması dikkat çekti. Japonya'da çekirdek tüketici fiyatları Temmuz'da yıllık bazda tahminlerin aşarak rekor oranda, yüzde 2.2'lik düşüş gösterdi.

Dünyanın ikinci büyük ekonomisine sahip olan Japonya ikinci çeyrekte büyümeye geçerek İkinci Dünya Sa-



vaşı'ndan beri yaşadığı en uzun resesyonu sona erdirirken analistler yeni başlayan toparlanmanın kaynağının kısa vadeli canlandırma paketleri olduğunu belirterek, Japonya'nın önünde zorlu bir yol olduğu uyarısında bulundular

Japonya gayri safi milli hasılası Nisan-Haziran döneminde yüzde 0.9 artarak yüzde 1.0 olan piyasa beklentilerinin biraz altında gerçekleşti. Bu, Japonya'yı Almanya ve Fransa'nın ardından resesyondan çıkan üçüncü G7 ülkesi yapıyor. Aynı çeyrekte ABD ekonomisi yüzde 0.3, euro bölgesi de yüzde 0.1 daralmıştı.

Teşvik harcamalarının dünya çapında devam etmesine ve ihracata paralel olarak şirketlerin stok yenilemeleri global ekonomideki krizin en zarar verici döneminin sona erdiğine işaret ederken dünyanın ikinci büyük ekonomisi olan Japonya gelecek çeyreklerde de büyüme kaydedebilir.

Fakat ekonomistler ve politika yapımcılar, Nisan-Haziran dönemindeki büyümeye en çok katkısı bulunan kalemin ihracat olmasına ve diğer ülkelerdeki teşvik önlemlerinin sona ermesiyle ihracatın azalabilmesine dayalı olarak, gelecek yıl

ekonominin görünümü ile ilgili temkinli görüş bildirdiler.

Şirketlerin kriz yüzünden varlıklarının erimesinin yavaşladığını, bunun da konjunktürde bir iyileşme illüzyonuna yol açtığını belirten Nobel ekonomi ödüllü Joseph Stiglitz, krizden 4 yılda çıkılacağını söyledi.

2001 Nobel ekonomi ödülünün sahibi Amerikalı Joseph Stiglitz, dünyanın küresel mali krizden ancak 4 yılda çıkacağını, konjunktürdeki hafif düzelmenin bir 'illüzyondan' ibaret olduğunu söyledi.

Fransız Challenges dergisinde çıkan mülakatında Stiglitz, "4 yıl içinde krizden yeni çıkmış olacağız" dedi. Dünya ekonomisinin hala zayıf olduğu görüşünü dile getiren Stiglitz, şirketlerin kriz yüzünden varlıklarının erimesinin yavaşladığını, bunun da konjunktürde bir iyileşme illüzyonuna yol açtığını, ama krizin bitmediğini belirterek, "Aslında normal bir resesyona geri döndük" ifadesini kullandı.

ABD'nin eski başkanı Bill Clinton'ın danışmanlığını yapmış olan ekonomist, bazı ülkelerin (Japonya, Fransa, Almanya, vs) ekonomik büyüme ortamına geri dönüşlerinin resesyunun sonu anlamına

geldiği fikrini reddetti ve "Bu yanlış. İnsanların çoğu, işsizlik oranı yüksekse, iş bulmak zorsa resesyona olduğunu sanıyor. Şirketler için, kapasitelerinde fazlalık varsa resesyona vardır" açıklamasında bulundu.

Lehman Brothers'ın iflasından bu yana Stiglitz, "ekonomiyi sallandırmamaları için büyük bankaların ortadan kaldırılması gerektiğini" ve bankaların şeffaflığının artırılmasını savunuyor ve "kayıplarını ilan etmek için bankaların muhasebe normlarını değiştirmelerine izin verildiği" suçlamasında bulunuyor.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), örgüte üye ülkelerin ekonomilerinin 2. çeyrekte istikrar dönemine girdiğini bildirdi. Sanayileşmiş 30 ülkenin Haziran ayında biten son çeyrekte gayri safi yurtiçi hasılası (GSYH), yatay bir seyir izledi. İlk çeyrekte söz konusu ülkeler yüzde 2.1 küçülmüştü.

Buna karşılık OECD hala örgüte üye ülkelerin ekonomilerinin toplamının geçen yıla göre yüzde 4.6 küçüldüğünü bildirdi. Japonya, Fransa ve Almanya'nın resesyondan çıkması küresel ekonominin iyileşeceği beklentilerini artırsa da hala ABD ve İngiltere'de daralma devam ediyor.

# ÜFE:0,42, TÜFE:-0,30

Ağustos ayında Üretici Fiyatları Genel Endeksinde bir önceki aya göre yüzde 0,42, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 2,97 artış, bir önceki yılın aynı aya göre yüzde -1,04 düşüş ve oniki aylık ortalamalara göre yüzde 4,19 artış gerçekleştirdi. Aylık değişim tarım sektöründe yüzde 0,02, sanayi sektöründe ise yüzde 0,50 olarak gerçekleşti. Endekste kapsanan 768 maddeden; 197 maddenin ortalama fiyatlarında değişim olmazken, 262 maddenin ortalama fiyatlarında artış, 309'unda ise düşüş gerçekleşti.

Ağustos ayında Tüketici Fiyatları Genel Endeksi bir önceki aya göre yüzde -0,30 düşüş, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 1,78, bir önceki yılın aynı aya göre yüzde 5,33 ve oniki aylık ortalamalara göre yüzde 7,99 artış gerçekleştirdi. Ana harcama grupları itibariyle en yüksek artış yüzde 1,73 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda yaşandı. Endekste kapsanan 449 maddeden 89 maddenin ortalama fiyatlarında değişim olmazken, 189 maddede artış, 171 maddede ise düşüş gerçekleşti.

ÜFE	AĞUSTOS 2009 (2003=100)	AĞUSTOS 2008 (2003=100)
Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	0,42	-2,34
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	2,97	12,49
Bir önceki yılın aynı aya göre değişim oranı (%)	-1,04	14,67
12 aylık ortalamalara göre değişim oranı(%)	4,19	10,68

TÜFE	AĞUSTOS 2009 (2003=100)	AĞUSTOS 2008 (2003=100)
Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	-0,30	-0,24
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	1,78	6,35
Bir önceki yılın aynı aya göre değişim oranı (%)	5,33	11,77
12 aylık ortalamalara göre değişim oranı(%)	7,99	9,43

		2009								2008			
		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
ÜFE	Bir önceki aya göre değişim	0,23	1,17	0,29	0,65	-0,05	0,94	-0,71	0,42	-0,90	0,57	-0,03	-3,54
	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim	0,23	1,40	1,70	2,35	2,30	3,27	2,54	2,97	11,48	12,11	12,08	8,11
TÜFE	Bir önceki aya göre değişim	0,29	-0,34	1,10	0,02	0,64	0,11	0,25	-0,30	0,45	2,60	0,83	-0,41
	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim	0,29	-0,06	1,05	1,07	1,71	1,83	2,08	1,78	6,83	9,60	10,52	10,06



## Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

Bütçe Gelirleri Kümülatif Gerçekleşmeleri	Ocak - Haziran (Milyon YTL)			2009 Yılı Bütçe Hedefi
	2008	2009	Artış (yüzde)	
Genel Bütçe Gelirleri	99.456	98.287	-1.17	242.957
Vergi Gelirleri	82.752	79.083	-4.43	202.089
Gelir, Kar ve Ser. Kazanç üzerinden Alınan Vergiler	26.628	26.097	-1.99	65.401
Gelir Vergisi	18.914	18.972	0.30	45.253
Gelir Vergisi Tevkifatı	17.227	17.215	-0.06	
Kurumlar Vergisi	7.13	7.125	-7.62	20.148
KVK Göre Alınan Geçici Vergi	7.090	6.646	-6.26	
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	2.070	2.244	8.40	4.822
Motorlu Taşıtlar Vergisi	2.016	2.157	6.99	4.700
Dahilde Mal ve Hizmetlerden Alınan Vergiler	32.393	33.335	2.90	79.065
Dahilde Alınan KDV	8.442	9.517	12.7	19.974
Özel Tüketim Vergisi	19.775	19.305	-2.37	49.376
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergileri	1.796	2.158	20.1	4.100
Dış Ticarettten Alınan Vergiler	17.086	12.865	-24.7	42.053
İthalde Alınan KDV	15.590	11.661	-25.2	38.500
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.035	7.313	45.2	7.362
<b>Harcamalar</b>	<b>100.588</b>	<b>124.831</b>	<b>24.1</b>	<b>259.156</b>

## EKONOMİK VERİLER

	2008	2007	2006	2005	2004	2003
GSYH (Cari fiyatlarla milyon YTL)	950.144	843.178	758.391	648.932	559.033	454.781
GSYH (milyon/dolar)	741.792	658.786	526.429	481.497	390.387	304.901
GSYH (Değişim Hızı sabit fiyatlarla %)	1.1	4.7	6.9	8.4	9.4	5.3
Kişibaşına GSMH (ABD Doları)	10.436	9.33	6.477	5.008	4.172	3.383
Sanayi Üretim Endeksi (2005=100)	114.3	115.3	107.8	100		
Toplam İhracat (milyon/dolar)	131.966	107.272	85.535	73.476	63.167	47.253
Toplam ithalat (milyon/dolar)	201.960	170.062	139.576	116.774	97.540	69.340
Dış Ticaret Dengesi (milyon/dolar)	-69.994	-62.791	-54.041	-43.298	-34.373	-22.087
İhracatın İthalatı Karşılama Oranı %	65.3	63.1	61.3	62.9	64.8	68.1
İşsizlik Oranı (%)	13.6	10.6	9.9	10.3	10.3	10.5
Kamu Net Borç Stoku (milyon YTL)	271.460	248.312	258.191	270.275	274.195	250.593
İç Borç Stoku (milyon YTL)	261.000	255.310	251.470	244.782	224.483	194.387
Dış Borç Stoku (milyon/dolar)	150.766	133.452	108.322	98.815	102.938	96.214
Merkezi Yönetim Borç Stoku (milyon YTL)	348.180	333.485	345.050	331.520	316.528	282.807
Cari İşlemler Dengesi (milyon/dolar)	-41.416	-38.219	-32.051	-22.088	-14.431	-8.036

(Bin YTL)	2009		2008		2007
	14 Ağustos	7 Ağustos	28 Aralık	15 Ağustos	28 Aralık
Emisyon	35.403.271	34.608.898	32.724.754	31.220.189	27.943.811
Para Arzı					
- M1	91.900.171	88.759.354	83.380.932	82.338.331	77.674.822
- M2	455.664.320	451.993.238	434.205.424	383.726.981	345.028.428
- M3	481.952.932	479.413.189	458.383.776	409.142.182	370.077.665
Yurtiçi Kaynaklı YTL Mevduat	277.426.725	273.280.007	268.802.517	236.332.113	209.845.693
- Vadeli Tasarruf	186.815.979	186.922.408	184.492.538	160.612.502	144.025.106
- Vadesiz Tasarruf	17.888.716	17.557.417	15.593.007	16.367.385	13.502.656
- Vadeli Ticari	41.263.086	40.550.013	39.693.690	33.048.313	27.046.729
- Vadesiz Ticari	12.213.568	11.683.974	11.511.475	10.798.910	13.150.172
- Resmi Mevduat	19.245.376	16.566.195	17.511.807	15.505.003	12.121.030
Kredi Stoku	278.423.892	277.297.388	278.395.523	269.762.523	222.832.596
- Tüm Banka Kredileri	278.423.892	277.297.388	278.395.523	269.762.523	222.832.596
- M.B. Kredileri	0	0	0	0	0
Bank. El. Tah. ve Bono	208.621.165	209.563.745	171.774.890	153.149.903	148.075.355

# Mevzuat Değişiklikleri

- 07.08.2009** - Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Gelirlerinin Tarh, Tebligat, Tahakkuk, Tahsilât Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik
- 11.08.2009** - İhraççıların Muafiyet Şartlarına ve Kurul Kaydından Çıkarılmalarına İlişkin Esasla Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri: IV, No: 45)
- 12.08.2009** - 5811 Sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Kanuna İlişkin Genel Tebliğ (Seri No: 3)
- Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 37)
- Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 272)
- 13.08.2009** - Kurumlar Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 4)
- 15.08.2009** - Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- 18.08.2009** - 5921 İşsizlik Sigortası Kanunu ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- 20.08.2009** - Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- 22.08.2009** - 2009/15315 Bazı Mallara Uygulanacak Katma Değer Vergisi ve Özel Tüketim Vergisi Oranlarının Belirlenmesine Dair Karar
- 25.08.2009** - Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşların Kaynaklarından Kamu İdarelerine Proje Karşılığı Aktarılan Hibe Tutarlarının Harcanması ve Muhasebeleştirilmesine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik



# Vergi Takvimi

- 07.09.2009** - Ağustos 2009 Dönemi Çeklere Ait Değerli Kağıtlar Vergisi Bildirimi ve Ödemesi  
 - Temmuz 2009 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)  
 - Temmuz 2009 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)
- 09.09.2009** - 16-31 Ağustos Dönemine Ait Noterlerce Yap. Makbuz Karşılığı Öde.Ait Bildirimlerin Verilmesi ve Ödemesi
- 10.09.2009** - 16-31 Ağustos Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- 15.09.2009** - Ağustos 2009 Dönemine Ait Kolalı Gazoz, Alkollü İçecekler ve Tütün Mamullerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi  
 - Ağustos 2009 Dönemine Ait Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi  
 - Ağustos 2009 Dönemine Ait Motorlu Taşıt Araçlarına İlişkin Özel Tüketim Vergisinin (Tescile Tabi Olmayanlar) Beyanı ve Ödemesi  
 - Ağustos 2009 Dönemine Ait Özel İletişim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi  
 - Ağustos 2009 Dönemine Ait Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinin Beyanı ve Ödemesi  
 - Ağustos 2009 Dönemine Ait Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kesintisi Bildirimi ve Ödemesi
- 23.09.2009** - Ağustos 2009 Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin EK:4 No.lu ÖTV Bildirim Formu  
 - Ağustos 2009 Dönemine Ait Kolalı Gazozlara İlişkin EK:7 No.lu ÖTV Bildirim Formu  
 - Ağustos 2009 Dönemine Ait Alkollü İçecekler İlişkin EK:8 No.lu ÖTV Bildirim Formu  
 - Ağustos 2009 Dönemine Ait Tütün Mamullerine İlişkin EK:9 No.lu ÖTV Bildirim Formu  
 - Ağustos 2009 Dönemine Ait Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallarına İlişkin EK:10 No.lu ÖTV Bildirim Formu  
 - Ağustos 2009 Dönemine Ait Yarışma ve Çekilişlerle Futbol Müsabakalarına ve At Yarışlarına Ait Müşterek Bahislerle İlgili İntikal Vergisinin Beyanı ve Ödemesi  
 - Ağustos 2009 Dönemine Ait Şans Oyunları Vergisinin Beyanı ve Ödemesi  
 - Ağustos 2009 Dönemine Ait İlan ve Reklam Vergisinin Beyanı ve Ödemesi  
 - Ağustos 2009 Dönemine Ait Müşterek Bahislere İlişkin Eğlence Vergisinin Beyanı ve Ödemesi ile Diğer Eğlence Vergilerine İlişkin Eğlence Vergisinin Ödenmesi  
 - Ağustos 2009 Dönemine Ait Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi  
 - Ağustos 2009 Dönemine Ait Yangın Sigortası Vergisinin Beyanı ve Ödemesi  
 - Ağustos 2009 Dönemine Ait Gelir Vergisi Stopajının Muhtasar Beyanname ile Beyanı  
 - Ağustos 2009 Dönemine Ait Kurumlar Vergisi Stopajının Muhtasar Beyanname ile Beyanı  
 - Ağustos 2009 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisinin Beyanı
- 24.09.2009** - Ağustos 2009 Dönemine Ait Katma Değer Vergisinin Beyanı
- 25.09.2009** - 1-15 Eylül Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- 28.09.2009** - 1-15 Eylül Dönemine Ait Noterlerce Yap. Makbuz Karşılığı Öde.Ait Bildirimlerin Verilmesi ve Ödemesi  
 - Ağustos 2009 Dönemine Ait Gelir Vergisi Stopajının Ödemesi  
 - Ağustos 2009 Dönemine Ait Kurumlar Vergisi Stopajının Ödemesi  
 - Ağustos 2009 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisinin Ödemesi  
 - Ağustos 2009 Dönemine Ait Katma Değer Vergisinin Ödemesi
- 30.09.2009** - Ağustos 2009 Dönemine Ait Haberleşme Vergisinin Beyanı ve Ödemesi  
 - SSK (Ağustos 2009) Sigorta Primlerinin Ödemesi  
 - Bağ-Kur Sigortalılarının Eylül 2009 Sigorta Primi ve Sağlık Sigorta Primlerinin Ödemesi
- 05.10.2009** - Ağustos 2009 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)  
 - Ağustos 2009 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)

## Ağustos 2009 Kronoloji

- 01 Ağustos** Yüksek Askeri Şura, 124 general ile 40 dolayında albayın terfi ve emekliliklerini görüşmek üzere toplandı.
- 02 Ağustos** Maliye Bakanlığı 2'nci varlık barışı uygulaması için tanıtım seferberliği başlatacağını açıkladı.
- 03 Ağustos** Merkez Bankası, ara verilen devir alım ihalelerine yeniden başlayacağını açıkladı.
- 04 Ağustos** Türkiye tarihinde faiz ilk kez tek haneye geriledi, Hazine tahvillerinde faiz yüzde 9.92'ye indi.
- 05 Ağustos** Başbakan Erdoğan, DTP lideri Türk ile Kürt açılımını görüşmek üzere biraraya geldi.
- 06 Ağustos** İtalya Başbakanı Berlusconi'nin de katıldığı, Başbakan Erdoğan ile Rusya Başbakanı Putin'i bir araya getiren Ankara zirvesinde 20 anlaşma imzalandı.
- 07 Ağustos** Tahkim Mahkemesi Çukurova Holding'in kalan tüm Türkcell Holding hisselerini Telisonera'ya vermesi gerektiğine karar verdi.
- 08 Ağustos** TMSF Toprak Grubu'nun 20 şirketine el koydu.
- 09 Ağustos** Yurt genelinde meydana gelen trafik kazalarında 31 kişi yaşamını yitirdi.
- 10 Ağustos** Ekonomist Paul Krugman, açılan acil önlem paketlerinin dünya ekonomisini ikinci buhran döneminden kurtardığını söyledi.
- 11 Ağustos** İşsizlik Fonu'ndaki nema gelirlerinden dörtte üçünün bütçeye gelir kaydedilmesini öngören yasa TBMM Genel Kurulu'nda kabul edildi.
- 12 Ağustos** İşsizlik Fonu'ndan GAP ve DAP'a 3 milyar lira aktarılmasına karar verildi.
- 13 Ağustos** Detaylı bir program üzerinde çalıştıklarını açıklayan Devlet Bakanı Babacan, programın Türkiye'nin krizden çıkış stratejisi olacağını söyledi.
- 14 Ağustos** Başbakan Erdoğan, Kürt açılımı konusunda sürecin yıl sonundan önce açıklanacağını söyledi.
- 15 Ağustos** Cumhuriyet Gazetesi başyazarı İlhan Selçuk konuşma bozukluğu ve sol tarafından hissizlik şikayetiyle hastaneye kaldırıldı. Beyin damarında tıkanıklık tespit edilen Selçuk tedaviye alındı.
- 16 Ağustos** Şanlıurfa'nın Büyük Alanlı Köyü'nde kan davalı iki aile arasında arazi anlaşmazlığı yüzünden çıkan silahlı çatışmada 4 kişi öldü.
- 17 Ağustos** Elazığ Karakoçan'da devriye görevine çıkan askerlerden birinin üzerindeki el bombası kazayla patladı. Patlamada 4 asker şehit oldu, 3 asker de yaralandı.
- 18 Ağustos** Merkez Bankası Para Politikası Kurulu kısa vadeli faiz oranlarını yüzde 0.50 daha indirdi.
- 19 Ağustos** Irak'ın başkenti Bağdat'ta bankanlık binalarına yönelik düzenlenen eş zamanlı bombalı saldırılarda 95 kişi öldü, 500 kişi yaralandı.
- 20 Ağustos** Zonguldak'ta bir kişi, ailesinden 6 kişiyi öldürerek katliam yaptı
- 21 Ağustos** Ergenekon savcılarının talebi üzerine Emniyet, Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği'nden burs alan 15 bin öğrencinin örgüt bağlantısının olup olmadığını araştırıp rapor hazırladı.
- 22 Ağustos** 30 Kasım 2009 tarihine kadar bazı deniz araçlarında KDV oranı yüzde 18'den yüzde 1'e düşürülürken, ÖTV ise sıfırlandı.
- 23 Ağustos** Yunanistan'ın başkenti Atina yakınlarında başlayan ve kontrol altına alınamayan orman ve çalı yangını nedeniyle binlerce kişi bölgeyi terk etmek zorunda kaldı.
- 24 Ağustos** Sincan 1. Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı Osman Kaçmaz Cumhurbaşkanı Gül ve Başbakan Erdoğan hakkında 10'ar bin TL'lik manevi tazminat davası açtı.
- 25 Ağustos** Afganistan'ın Kandahar Kenti'nde bomba yüklü 5 araçla düzenlenen saldırıda 30 kişi öldü, 75 kişi yaralandı.
- 26 Ağustos** Elazığ Karakoçan'da 17 Ağustos'ta 4 askerin şehit olmasıyla sonuçlanan olayda, nöbette uyuyan bir onbaşıya ceza olarak pimi çekilmiş el bombası verdiği ortaya çıkan Teğmen Mehmet Tümer tutuklandı.
- 27 Ağustos** Eskişehir İstanbul seferini yapan Cumhuriyet Ekspresi Bilecik'in Bozüyük ilçesi yakınlarında demiryolu üzerinden geçmeye çalışan iş makinesine çarptı, 5 kişi öldü, 21 kişi yaralandı.
- 28 Ağustos** Hükümet ile mumur sendikaları toplu görüşmelerde uzlaşamadı. Toplu görüşmeler sona erdi.
- 29 Ağustos** Bankalar uzun vadeli konut kredisi faiz oranlarını indirme yarışına girdi.
- 30 Ağustos** 30 Ağustos Zafer Bayramı ve Türk Silahlı Kuvvetleri Günü coşkuyla kutlandı.
- 31 Ağustos** İsviçre arabuluculuğunda ilişkileri normalleştirmek için yol haritası çizen Türkiye ile Ermenistan tarihi bir kararla diplomatik ilişki kurma planı için mutabakata vardı.